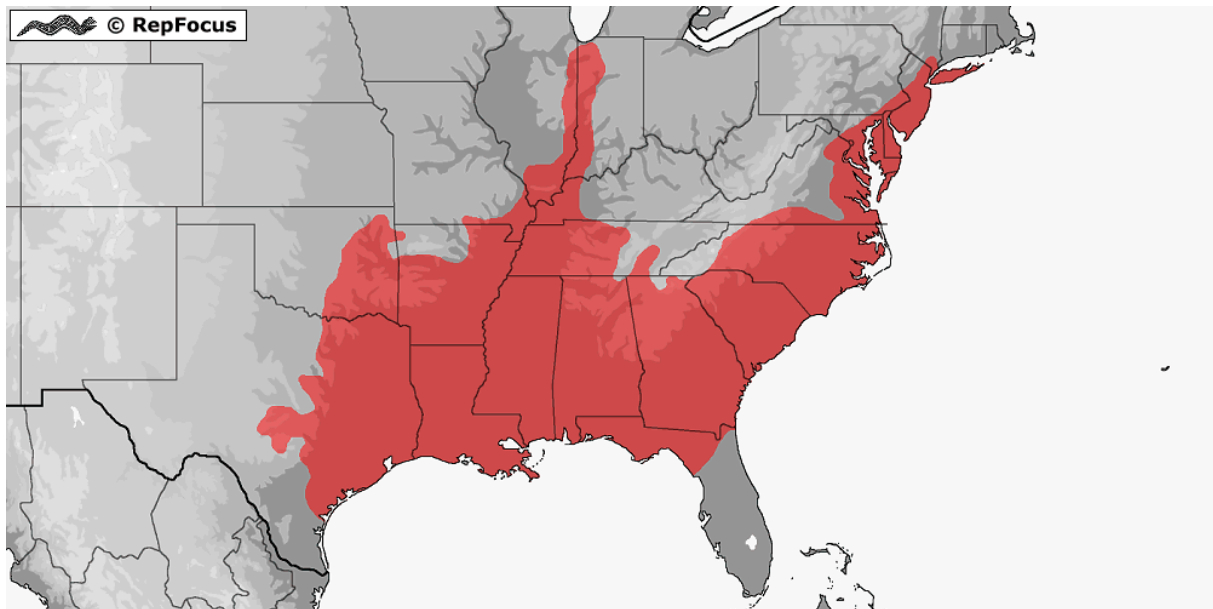

Östlig slamsköldpadda - Skötsel och fakta

Familjen Kinosternidae (slam- och mysksköldpaddor) består av fyra olika släkter (*Kinosternon*, *Sternotherus*, *Claudius* och *Staurotypus*) och totalt drygt 30 arter i Nord-, Mellan-, och Sydamerika. Som de flesta av arterna i familjen är den Östliga slamsköldpaddan (*Kinosternon subrubrum*) en liten sköldpaddsort, vanligtvis 9-12 cm som fullvuxen. Arten har två underarter, *K.s.subrubrum* samt *K.s.hippocrepis*. Den Östliga slamsköldpaddan har ett stort utbredningsområde i östra och södra USA, från New York i norr, till norra Florida i söder, längs Mississippifloden upp till södra Illinois och västerut längs golfkusten till centrala Texas. I Florida finns arten *Kinosternon steindacheri*, som tidigare också räknades som en underart till *K. subrubrum*.

© Rune Midtgaard, www.repfocus.dk

Köns mogna hanar utmärker sig från honorna genom en mycket kraftigare svans med kloaken placerad längre ut mot svanspetsen, samt genom ett kraftigare huvud, med en mer långsträckt form och ett större nosparti.

När man börjar fundera på att skaffa sig en sköldpadda bör man ta deras potentiellt långa livslängd med i beräkningen. Räkna med att alla sköldpaddor potentiellt kan bli åtminstone 40 år gamla, med rätt skötsel.

Kinosternon subrubrum står med på bilaga B av EU:s CITES-förordning. Det krävs alltså ett utförligt härstamningsintyg för att få lov att utföra kommersiella aktiviteter som att köpa eller sälja arten.

Utseende

Kinosternon subrubrum ger ett ganska runt intryck – ryggskölden (carapax) är relativt hög och slät, och som regel i stort sett enfärgat grå eller brun. Bukskölden (plastron) är brun till gul/beige med mörkare fält längs sömmarna mellan plåtarna. I bukskölden finns två leder som gör att både den främre, och bakre delen av bukskölden kan stängas till, mer eller mindre effektivt. Det är den rörliga bukskölden som har gett släktet *Kinosternon* dess namn – "kineo" är grekiska för rörelse och "sternon" är grekiska för bröst (bröstkorg).

Mjukdelarna är gråa eller bruna, och fötterna har välutvecklad simhud. Huvud, haka och hals har ljusare prickar och/eller linjer. Huvudteckningen skiljer mellan de olika underarterna. Under hakan finns små skäggtömmar.

Livsmiljö

Östlig slamsköldpadda är en semiakvatisk art som i naturen spenderar det mesta av sin tid i grunda (<1,5 m) stillastående vattensamlingar, eller

långsamt strömmande vattendrag såsom floder, sjöar, dammar, diken etc. De verkar föredra sandiga bottnar och rikligt med vegetation.

Kinosternon subrubrum kan även vandra längre sträckor på land mellan olika vattendrag, samt i förbindelse med äggläggning. När de solar gör de helst detta nära vattnet, så att de snabbt kan kasta sig ner i säkerhet om de blir skrämda.

När man pratar om "grunt vatten" är det viktigt att komma ihåg att vi generellt fortfarande pratar om vattendjup på åtminstone 0,5 m, eller mer. Slam- och mysksköldpaddor är akvatiska sköldpaddor, som naturligtvis kan simma, och man behöver inte vara orolig för att de ska drunkna, så länge man inreder sitt akvarium ordentligt.

Över det mesta av artens utbredningsområde behöver *Kinosternon subrubrum* gå i dvala under vintern, när temperaturerna inte längre tillåter normal aktivitet. Under dvalan ligger sköldpaddorna antingen nergrävda under vatten, eller på land. Om temperaturerna blir för höga under sommaren kan sköldpaddorna också välja att gräva ner sig, antingen på land, eller i andra djurs hålor vid vattnet.

Akvarium

Enligt *Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om villkor för hållande, uppfödning och försäljning m.m. av djur avsedda för sällskap och hobby (SJVFS 2019:15, saknr. L80)* krävs ett akvarium med en bottenyta på minst 0,35 m², och med ett vattendjup på minst 20 cm för vattensköldpaddor med en rak skallängd på 11-15 cm. Vi rekommenderar dock ett klart större akvarium (bottenyta åtminstone ca. 0,65m²), till 1-2 fullvuxna individer.

Akvariet/akvaterrariet bör tillåta ett vattendjup på 15-30 cm, beroende på storlek på sköldpaddorna. Kan man skapa en miljö med olika vattendjup, från några centimeter till 20-30 cm är detta det allra bästa. Botten bör täckt av ett lager (2-5 cm) finkorning akvariesand, och akvariet bör ha rikligt med växter, rötter och annan inredning. Det är viktigt att sköldpaddorna har flera ställen där de utan ansträngning kan ligga vid ytan och vila, på växter, rötter eller liknande.

Till små ungar kan landdelen utgöras enbart av t.ex. rötter som sticker upp ur vattnet. Till äldre, eller vuxna individer bör detta även kompletteras med en väl tilltagen landdel med bottensubstrat (vi rekommenderar en blandning av sand och jord), någon form av gömställe (barkbit, mossa eller liknande) och levande växter. Landdelen kan utgöras av en glasskiva som limmas

och tätas med akvaresilikon, eller en fristående konstruktion vid sidan av akvariet. Oavsett landdelens utformning ska sköldpaddorna ha lätt att ta sig upp. Det är alltid bäst att erbjuda olika ställen för dem att gå upp på "land", så försök att skapa flera olika "landdelar". Som regel föredrar de att ligga och sola så nära vattnet som möjligt, så minst en av landdelarna bör utgöras av en rot eller liknande som sticker upp strax ovanför vattenytan. Om din sköldpadda inte verkar vilja sola bör du fundera över vad du kan göra för att öka motivationen för solning. Vanliga orsaker till att akvatiska sköldpaddor väljer att inte gå upp och sola sig är att landdelen inte har rätt temperatur, att solplatsen är för långt från vattnet eller för svåråtkomlig, att landdelen är för utsatt (saknar gömställen) eller att vattentemperaturen är för hög.

Akvariet behöver även en väl tilltagen filtrering. Till mindre akvarium kan det räcka med ett innerfilter, men till större akvarium med vuxna individer bör man använda sig av kraftigare ytterfilter. Som i alla akvarium är det viktigt att sträva efter en bra balans i akvariet, genom biologisk filtrering, levande växter och regelbunden rengöring. Man behöver som regel byta ca 30% av vattnet minst en gång/vecka.

Hanar är som regel alltid aggressiva mot varandra och bör som utgångspunkt aldrig hållas tillsammans. En grupp med honor fungerar oftast bra att hålla tillsammans, förutsatt att djuren lever i ett väl tilltaget akvarium med gott om gömställen och siktbarriärer. Väljer man att försöka hålla en hane tillsammans med flera honor måste man vara mycket uppmärksam på hanens beteende och hur han interagerar med honorna. Hanarna kan vara mycket intensiva i sina parningsförsök, stressa honorna, och i värsta fall skada dem. Om en av sköldpaddorna i en grupp plötsligt börjar spendera all sin tid på land är det ofta ett tecken på att något stressar den i vattnet.

När du köper ditt akvarium och alla tillbehör får du räkna med en totalkostnad på minst 5-6000:- plus sköldpadda. Tänk på att förbereda akvariet i god tid innan du får hem djuret.

Har man möjlighet att låta sköldpaddorna gå i en rovdjurs- och rymningssäkrad utomhusdamm, allra helst i anslutning till ett växthus, under sommarhalvåret kan det medföra många fördelar för sköldpaddorna. Tänk dock på att detta är en liten art, vilket kan göra det svårt att säkra ett utomhushägn mot rymning och rovdjur. Fråga gärna oss på Cyberzoo om ni vill veta mer om utomhushägn till sköldpaddor!

UVB, värme och belysning

Kinosternon subrubrum placeras i Fergusonzon 2-3 vilket betyder att man bör sikta på UV-index mellan ca 2 och 4 på solplatsen. Det är ingen fara att ha något högre UVI-värden (<5) mitt på solplatsen, förutsatt att sköldpaddorna lätt kan dra sig undan till mer skuggiga områden. Vill man skapa en större UV-gradient går det utmärkt att kombinera sin primära UV-källa (t.ex. en 50 w HID-flood) över solplatsen, med ett svagare UV-lysrör över vattendelen.

Använder man en HID-lampa som UV-källa behöver man i många fall komplettera denna med en halogenlampa över solplatsen, för att uppnå önskad temperatur. Det är alltid bäst att köpa en lampa vars effekt värmer solplatsen till den önskade temperaturen, men om det är inte är möjligt kan man köpa en lampa med lite för hög effekt som man sedan dimmar med en dimmer, eller ännu hellre en termostat. Termostaten ska vara av typen "dimming thermostat". Observera att det inte går att dimma HID-lampor. Har man flera sköldpaddor i samma akvarium bör man anpassa storleken på solplatsen så att alla djur får plats att sola samtidigt. Detta kan innebära att man behöver flera värmelampor placerade bredvid varandra. Solplatsen bör, som tidigare nämnts, vara placerad så att sköldpaddorna snabbt och lätt kan hoppa ner i vattnet om de blir skrämde. Temperaturen på den varmaste solplatsen (om man har flera) bör ligga på ca 35-37 °C och vattentemperaturen bör ligga mellan 20-25°C beroende på årstid. På natten kan temperaturerna få sjunka till rumstemperatur. Det är sällan nödvändigt med doppvärmare, men mät vattentemperaturen regelbundet, och var beredd att komplettera med en doppvärmare vid behov.

Till allmänbelysning passar Arcadia jungle dawn (LED), eller ett par vanliga T5-lysrör med "dagsljus" (6500 K) bäst. Dessa ljuskällor har ett ljusspektrum som även reptiler troligen uppfattar som mest naturtroget, och det allra bästa är troligen att kombinera båda ovanstående, för att täcka in så många våglängder som möjligt. Allmänbelysningen bör täcka hela terrariet, och behöver oftast minst två armaturer (och gärna fler till större akvaterrarium) för allmänbelysning. Antalet belysningstimmar bör ligga på 12-14 under vår/sommar/höst. Du kan läsa mera om vinter och dvala längre ner i skötselrådet.

Luftfuktighet

Då slamsköldpaddor spenderar det mesta av sin tid i vattnet är luftfuktighet inget man behöver fästa någon större vikt vid. När man inreder en riktig landdel med bottenmaterial är det dock viktigt att se till att hålla bottenmaterialet lätt fuktigt, samt att erbjuda fuktigare gömställen på landdelen såsom barkbitar, mossor, löv etc.

Avel

I fångenskap kan Östlig slamsköldpadda para sig året runt, men hanarna brukar vara som mest intensiva med sina parningsförsök precis efter dvalan. Honor kan lägga 1-4 kullar med ägg varje år, och varje kull består som regel av 2-4 ägg.

Könet hos fostren bestäms av inkubationstemperaturen. Inkubationstemperaturer runt 26-27°C resulterar primärt i hanar, medan inkubationstemperaturer runt 28-30°C primärt resulterar i honor. Om man aktivt försöker avla på sköldpaddor är det enklast att använda sig av en äggkläckare för att kläcka äggen.

Honorna kan lagra spermier i flera år, och kan alltså lägga befruktade ägg även om de inte har parat sig just det året.

De nykläckta ungarna har mjukt skal och är ca 1,5-2 cm när de kläcks.

Vinterdvala

Eftersom reptiler är växelvarma djur är de beroende av yttre värme för att uppnå fysiologiskt hållbara kroppstemperaturer. Arter som lever i tempererade klimat behöver därför att gå i dvala under den del av året när temperaturerna är för låga för att deras kroppar ska fungera, eller där de riskerar att frysa ihjäl. När temperaturerna faller, och ljusintensiteten blir lägre börjar arterna i naturen att dra sig mot sina övervintringsställen. De låga temperaturerna sänker reptilernas ämnesomsättning påtagligt, och de kan därför klara de långa perioder utan mat som vintern medför, och de sköldpaddor som övervintrar under vatten tar upp det lilla syre de behöver från det omgivande vattnet (genom huden, samt ytliga blodkärl i svalget). Djuren sover inte hela vintern så som vi gör på nätterna, utan kan röra sig runt lite även under dvalan. Hur lång vinterdvalan är varierar stort mellan olika arter. *Kinosternon subrubrum* kan i naturen, i extremfall, behöva ligga i dvala i över 7 månader, men en generell rekommendation för dvalning av reptiler i fångenskap är att man begränsar dvalningsperioden till minst 1 och max 3 månader.

Innan dvalan är det viktigt att se till så att alla individer är vid god vigör och i gott hull. Många undviker att dvala unga individer, i synnerhet den första vintern. Dvalan kan ske i akvaterrariet (men det kräver att du kan få ner temperaturen i det rum som akvaterrariet står tillräckligt lågt) eller så kan man föra över djuret till en annan behållare med fuktig vitmossa i (alternativt i ca 10-15 cm vatten med löv eller vitmossa i).

2-3 veckor innan man börjar sänka ner ljus och temperatur inför dvalan slutar man att utfodra djuren. Därefter minskar man antalet soltimmar i terrariet gradvis över ca 4 veckor tills belysningen är släckt hela dagen, eller man endast har svag belysning tänd under några timmar mitt på dagen. Temperaturen kommer självklart också att minska och den 4:e veckan bör man försöka se till att akvaterrariet håller max 15 °C.

Sedan sänker man temperaturen ytterligare ner till den önskade temperaturen (varierar beroende på art, för *Kinosternon subrubrum* bör dvalningstemperaturen ligga runt 3-5°C). Denna temperatur hålls sedan jämn under hela dvalan. När djuren ska väckas igen bör detta ske snabbare än nersläckningen inför dvalan. Höj temperaturen till ca 15°C under 1-2 dygn, och återgå sedan direkt till artens föredragna temperaturgradient, inklusive värmeplats. Den första utfodringen efter vinterdvalan bör vara

återhållsam men så fort djuren äter normalt återgår man till normalt utfodringsschema.

Vi rekommenderar att du kontinuerligt väger dina djur under hela året, och se till att du även väger dem precis innan-, samt precis efter dvalan.

Föda

I naturen äter *Kinosternon subrubrum* framförallt ryggradslösa djur som de hittar i vattnet såsom maskar, snäckor/sniglar, insekter och insektslarver, kräftdjur, amfibielarver etc. De får även i sig en del vattenväxter och alger, men det mesta av detta är troligen sådant som av misstag slinker ner när de fångar småkryp under vattnet.

I fångenskap bör man sträva efter att erbjuda en så varierad diet som möjligt, genom att kombinera olika ryggradslösa djur såsom daggmask, snäckor/sniglar, vatteninsekter, mygglarver, små syrsor, gråsuggor etc, med sköldpaddspellets för vattensköldpaddor. Mjölmask kan ges då och då som extra "godis", men bör inte vara någon större del av kosten.

Ungar upp till 1-2 år utfodras med fördel dagligen, och sedan kan man gå över till att utfodra sköldpaddorna 3 gång/vecka. Mata sparsamt, det är vanligt med överutfodring vilket inte är hälsosamt för sköldpaddorna.

Sepiaskal är ett bra kalktillskott till de flesta sköldpaddor, bryt av bitar av sepiaskal och lägg ner i akvariet. Byt ut dem med jämna mellanrum, eller tillför nya om de gamla ätits upp. Använder du bra UV-belysning och ger pellets minst en gång i veckan som en del i en varierad kost, behöver du som regel inte ge några andra tillskott.

Inköpslista för Östlig slamsköldpadda

- Ett väl tilltaget terrarium
- Dimbar armatur för värmelampa eller armatur + en termostat
- Värmelampa (förslagsvis halogen)
- Grenuttag och timer
- UVB-belysning (förslagsvis HID-lampa över solplats evt. i kombination med Arcadia Pro T5-lysrör)
- Allmänbelysning (förslagsvis Arcadia jungle dawn LED, eller T5 dagsljuslysrör)
- Finkorning akvariesand, samt eventuellt bottenmaterial till landdel
- Rötter, stenar, korkbark mm. för inredning och gömställen
- Vattenväxter samt eventuellt även växter till landdel
- Väl tilltaget ytterfilter

- IR-termometer
- Köksvåg
- Foder
- Sepiaskal
- Vi rekommenderar även starkt att alla reptilägare införskaffar en UV-indexmätare samt en handhållen hygrometer, för att kunna säkerställa korrekta värden i terrariet.

Vidare läsning/information

[IUCN/SSC Tortoise and Freshwater Turtle Specialist Group - Kinosternon subrubrum](#)

Carl H. Ernst and Jeffrey E. Lovich; *Turtles of the United States and Canada* (2009)
2:a utgåvan

[Animal Diversity Web - Kinosternon subrubrum](#)

Håll även utkik efter ytterligare information på vår hemsida, samt i våra kanaler på sociala medier.

